

നമ്മുടെ പ്രണയം അല്ലാഹുവിനോടുവെട്ട

വരുന്ന ഫെബ്രുവരി 14 ചൊവ്വാഴ്ച വാലന്റൈൻസ് ഡേ (പ്രണയ ദിനം) ആണ്. മറ്റു പല വിശേഷ ദിവസങ്ങളെയും പോലെ ഇതും ഒരു പാശ്ചാത്യൻ ഇറക്കുമതി ആയതിനാൽ നമുക്കിതിനെ അവഗണിക്കാം.

ശുദ്ധവും സത്യവും അനുവദനീയവുമായ പ്രണയം ഇസ്ലാമിക വീക്ഷണത്തിൽ ഒരു അപരായമല്ല. മാത്രമല്ല, അത് ഏറെ പുണ്യകരവുമാണ്. അബൂ ഇദ്ദീസിൽ ഖുലാസി (റ)യുടെ സംഭവം ഇതിന് ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلَانِيِّ قَالَ دَخَلْتُ مَسْجِدَ دِمَشْقِ الشَّامِ فَإِذَا أَنَا بِفَتَى بَرَّاقِ الثَّنَائِيَا وَإِذَا النَّاسُ حَوْلَهُ إِذَا اخْتَلَفُوا فِي شَيْءٍ أَسْنَدُوهُ إِلَيْهِ وَصَدَرُوا عَنْ رَأْيِهِ فَسَأَلْتُ عَنْهُ فَقِيلَ هَذَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ فَلَمَّا كَانَ الْعَدُوُّ هَجَرْتُ فَوَجَدْتُ قَدْ سَبَقَنِي بِالْهَجْرِ وَقَالَ إِسْحَاقُ بِالتَّهْجِيرِ وَوَجَدْتُهُ يُصَلِّي فَانْتَضَرْتُهُ حَتَّى إِذَا قَضَى صَلَاتَهُ جِئْتُهُ مِنْ قِبَلِ وَجْهِهِ فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ فَقُلْتُ لَهُ وَاللَّهِ إِنِّي لِأُحِبُّكَ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ اللَّهُ فَقُلْتُ اللَّهُ فَقَالَ اللَّهُ فَقُلْتُ اللَّهُ فَأَخَذَ بِخُبُورَةِ رِدَائِي فَجَبَدَنِي إِلَيْهِ وَقَالَ أَبَشِرْ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَجَبْتُ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ وَالْمُتَجَالِسِينَ فِيَّ وَالْمُتَزَاوِرِينَ فِيَّ وَالْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ (احمد)

നിസ്കാരവും നോമ്പും പോലെ സ്നേഹിക്കുന്നതും വലിയ ദൈവപ്രീതിക്ക് നിമിത്തമാകും എന്ന് തെളിയിക്കുന്ന ചില ഹദീസുകൾ,

عَنْ أَبِي مُسْلِمٍ الْخَوْلَانِيِّ حَدَّثَنِي مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمُتَحَابُّونَ فِي جَلَالِي لَهُمْ مَنَابِرٌ مِنْ نُورٍ يَغِيظُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالشُّهَدَاءُ (ترمذي)
عن أنس رضي الله عنه ، قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : « ما تحاب رجلا ن في الله تعالى إلا كان أفضلهما أشد حبا لصاحبه » « هذا حديث صحيح الإسناد ولم يخرجاه » (حاكم)

عَنْ نَافِعِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ الْجَرَّاحِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَا تَحَابَّ رَجُلَانِ فِي اللَّهِ إِلَّا وَضَعَ اللَّهُ لَهُمَا كُرْسِيًّا فَأَجْلَسَا عَلَيْهِ حَتَّى يَفْرُعَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنَ الْحَسَابِ". فَقَالَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ: صَدَقَ أَبُو عُبَيْدَةَ (طبراني) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَيْنَ الْمُتَحَابُّونَ بِجَلَالِي الْيَوْمَ أُظِلُّهُمْ فِي ظِلِّي يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلِّي (مسلم) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ رَجُلًا زَارَ أَخًا لَهُ فِي قَرْيَةٍ أُخْرَى فَأَرْصَدَ اللَّهُ لَهُ عَلَى مَدْرَجَتِهِ مَلَكًا فَلَمَّا أَتَى عَلَيْهِ قَالَ أَيْنَ تُرِيدُ قَالَ أُرِيدُ أَخًا لِي فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ قَالَ هَلْ لَكَ عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَةٍ تَرْتُيْهَا قَالَ لَا غَيْرَ أَنِّي أَحْبَبْتُهُ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكَ يَا اللَّهُ قَدْ أَحَبَّكَ كَمَا أَحْبَبْتَهُ فِيهِ (مسلم)

മഹാനായ അലി (റ) നിരവധി നല്ല സുഹൃത്തുക്കളെ സമ്പാദിക്കാൻ ആളുകളെ പ്രേരിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. കാരണം,

قال علي رضي الله عنه عليكم بالإخوان فإنهم عدة في الدنيا و الآخرة الا تسمع إلى قول أهل النار فما لنا من شافعين ولا صديق حميم.

ഇപ്പറഞ്ഞതെല്ലാം സൂഷ്ടികൾ പരസ്പരമുള്ള സ്നേഹബന്ധത്തെപ്പറ്റിയാണ്. എന്നാൽ, ഇതിനെക്കാൾ വിശിഷ്ടമായ ഒരു പ്രണയമുണ്ട്, അത് വിശ്വാസികൾക്ക് അല്ലാഹുവിനോടുണ്ടാവേണ്ട പ്രണയമാണ്.

നമ്മുടെ പ്രണയം അല്ലാഹുവിനോടാവട്ടെ

وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ (البقرة)
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
 يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (المائدة)
 ഇത് വിശ്വാസത്തിന്റെ പുരസ്കാരമായിട്ട് പെട്ടതാണ്.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا
 وَحَتَّىٰ يُقَدِّفَ فِي النَّارِ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَعودَ فِي كُفْرٍ بَعْدَ إِذْ نَجَّاهُ اللَّهُ مِنْهُ وَلَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ
 وَلَدِهِ وَوَالِدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (احمد)
 അവിടന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു,

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَرِيدَ الْخَطْمِيِّ الْأَنْصَارِيِّ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي دُعَائِهِ اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ
 وَحُبَّ مَنْ يَنْفَعُنِي حُبُّهُ عِنْدَكَ (ترمذي)
 അതുപോലെ ദാവൂദ് നബി (അ)യുടെ ദുആ തിരുമേനി (സ്വ) നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു.

عن أبي الدرداء رضي الله عنه : عن النبي صلى الله عليه و سلم قال : قال داود عليه السلام رب اسألك حبك و حب
 من يحبك و العمل الذي يبلغني حبك رب اجعل حبك أحب إلي من نفسي و أهلي و من الماء البارد (حاكم)

അല്ലാഹുവിനു വേണ്ടി നിരവധി ആരാധനാ കർമ്മങ്ങൾ നാം ചെയ്യാറുണ്ടല്ലോ. ഒരു യഥാർഥ ദൈവ സന്ദേഹിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇവയെല്ലാം തന്നെ അവന്റെ, അല്ലാഹുവിനോടുള്ള പ്രണയത്തിന്റെ സ്പുരണങ്ങളാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് 5 ഇസ്ലാം കാര്യങ്ങൾ നോക്കുക.

ഒരാളെ സന്ദേഹിക്കുന്നതിന്റെ ഒന്നാം പടി അയാളെ അറിയലും പരിചയപ്പെടലുമാണ്. ഇതാണ് ശഹാദത്ത്. ശഹാദത്ത് ഉച്ചരിക്കുന്നതിലൂടെ നാം അല്ലാഹുവിനെ അറിഞ്ഞു. അറിഞ്ഞാൽ പിന്നെ പ്രണയത്തിനോട് സംസാരിക്കാൻ തോന്നും. അതാണ് നിസ്കാരം. ദൈവ സന്ദേഹികളുടെ പ്രധാന ലക്ഷണമാണല്ലോ ഏകാന്തമായ പ്രാർത്ഥനയും നിസ്കാരവും. പിന്നെ അവർക്കു വേണ്ടി നാം കയ്യിലുള്ളത് മുഴുവൻ ചിലവഴിക്കും. അതാണ് സകാത്ത്. മുസ്അബി(റ)നെ കണ്ടപ്പോൾ ഒരിക്കൽ തിരുമേനി (സ്വ) പറഞ്ഞു:

عن عمر بن الخطاب، قال: نظر النبي صلى الله عليه وسلم إلى مصعب بن عمير مقبلاً وعليه إهاب كبش قد تنطق به، فقال النبي صلى الله عليه وسلم: " انظروا إلى هذا الرجل الذي قد نور الله قلبه، لقد رأيت بين أبيين يغذوانه بأطيب الطعام والشراب، فدعاه حب الله ورسوله إلى ما ترون " (حلية الاولياء)

അല്ലാഹുവിന് സർവം സമർപ്പിച്ച ഒരാളുടെ കഥ നോക്കൂ,

وقيل لبعض المحبوبين وكان قد بذل المجهود في بذل ماله ونفسه ، حتي لم يبقَ عليه منها بقية : ما كان سبب حالك هذه من المحبة ؟ فقال : كلمة سمعتها من خلق لخلق عملت بي هذا البلاء ، قيل : وما هي ؟ قال : سمعت محباً قد خلا بمحبويه وهو يقول : أنا والله أحبك بقلبي كله ، وأنت معرض عني بوجهك كله ، فقال له المحبوب : إن كنت تحبني فأني شيء تنفق عليّ فقال : ياسيدي ، أملكك ما أملك ، ثم أنفق عليك روحي حتى تهلك ، فقلت :

നമ്മുടെ പ്രണയം അല്ലാഹുവിനോടാവട്ടെ

هذا خلق لخلق وعبد لعبد ، فكيف بخلق لخالق وعبد لمعبود ، فكان ذلك سببه (قوت القلوب)

ചിലവഴിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ പ്രണയിനിക്ക് വേണ്ടി ശരീരം കൊണ്ട് ത്യാഗം ചെയ്യും. അതാണ് നോമ്പ്. ഒരിക്കൽ ഒരാൾ നബി (സ)യോട് പറഞ്ഞു: ഞാൻ അല്ലാഹുവിനെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഉടൻ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: എന്നാൽ അവനു വേണ്ടി പരീക്ഷണങ്ങൾ സഹിക്കാൻ നീ ഒരുങ്ങുക. ഖുർആൻ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു: ولربك فاصبر (മന്ദർ)

ത്യാഗവും കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ലയനമാണ്; സ്നേഹിക്കുന്നവനും സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്നവനും ഒന്നാകുന്ന ഘട്ടം. ഇതാണ് ഹജ്ജ്. ഖുർആൻ പറയുന്നു: وتبتل اليه تبتيلا (മസ്മ)

ഇങ്ങനെ ആരാധനകളെ കാണുന്നവർക്ക് മടുപ്പോ ക്ലേശമോ വരില്ല. മറിച്ച് നബി (സ) പറഞ്ഞ ഹലാവത്ത് (മാധുര്യം) ആണ് ലഭിക്കുക. വിശ്വാസത്തിന്റെ ഹലാവത്തിനെപ്പറ്റി തിരുമേനി (സ) നിരവധി ഹദീസുകളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്താണ് ഈ ഹലാവത്ത്?

قال النووي معنى حلاوة الإيمان: استلذاذ الطاعات وتحمل المشاق وإيثار ذلك على أعراض الدنيا.

നമ്മുടെ പൂർവ്വികർക്ക് ഈ മാധുര്യം അനുഭവിക്കാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചവരാണ്.

عن عمر : وإن سالمًا مولى أبى حذيفة شديد الحب له لو لم يخف الله ما عصاه (الديلمى) و قال ايضا : نعم العبد صهيب لو لم يخف الله لم يعصه . وقال الثورى لرابعة ما حقيقة إيمانك قالت ما عبدته خوفا من ناره ولا حبا لجنته فأكون كالأجير السوء بل عبدته حبا له وشوقا إليه وقالت في معنى المحبة نظما:

أحبك حين حب الهوى وحباً لأنك أهل لذاكا
فأما الذى هو حب الهوى فشغلى بذكرك عمن سواكا
وأما الذى أنت أهل له فكشفك لى الحجب حتى أراكا

ويروى أن عيسى عليه السلام مر بثلاثة نفر قد نحلت أبدانهم وتغيرت ألوانهم فقال لهم : ما الذى بلغ بكم ما أرى فقالوا الخوف من النار فقال : حق على الله أن يؤمن الخائف ثم جاوزهم إلى ثلاثة آخرين فإذا هم أشد نحولا وتغيرا فقال : ما الذى بلغ بكم ما أرى قالوا : الشوق إلى الجنة فقال حق على الله أن يعطيكم ما ترجون ثم جاوزهم إلى ثلاثة آخرين فإذا هم أشد نحولا وتغيرا كان وجوههم المرئي من النور فقال : ما الذى بلغ بكم ما أرى قالوا : نحب الله عز و جل فقال انتم المقربون انتم المقربون.

قال معاذ : مثقال خردلة من الحب احب إلي من عبادة سبعين سنة بلا حب.

ഈ അവസ്ഥയെപ്പറ്റിയാണ് നബി (സ) പറഞ്ഞത്,

لا يكونن أحدكم كالأجير السوء إن لم يعط أجرا لم يعمل ولا كالعبد السوء إن لم يخف لم يعمل

നമ്മുടെ പ്രണയം അല്ലാഹുവിനോടാവട്ടെ

ഇങ്ങനെ തീവ്രമായി അല്ലാഹുവിനെ പ്രണയിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ നൽകുന്ന സമ്മാനമാണ് ലിഖാഅ്.

ورأى بعض الشيوخ بشر بن الحارث في النوم فقال ما فعل أبو نصر التمار وعبد الوهاب الوراق فقال تركتهما الساعة بين يدي الله تعالى يأكلان ويشربان قلت فأنت قال علم الله قلة رغبتى في الأكل والشرب فأعطاني النظر إليه وعن علي بن الموفق قال رأيت في النوم كأنى ادخلت الجنة فرأيت رجلا قاعدا على مائدة وملكان عن يمينه وشماله يلقيانه من جميع الطيبات وهو يأكل ورأيت رجلا قائما على باب الجنة يتصفح وجوه الناس فيدخل بعضا ويرد بعضا قال ثم جاوزتهما إلى حديقة القدس فرأيت في سرادق العرش رجلا قد شخص ببصره ينظر إلى الله تعالى لا يطرف فقلت لرضوان من هذا قال معروف الكرخي عبد الله لا خوفا من ناره ولا شوقا إلى جنته بل حبا له فأباحه النظر إليه إلى يوم القيامة (احياء علوم الدين)

ലിഖാഅ് കാത്തിരിക്കുകയും ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഒരിക്കലും മരണത്തെ പേടിക്കേണ്ടതില്ല.

إن إبراهيم عليه السلام قال لملك الموت إذ جاءه لقبض روحه : هل رأيت خليلا يميمت خليله فأوحى الله تعالى إليه : هل رأيت محبا يكره لقاء حبيبه فقال يا ملك الموت الآن فاقبض.

അതുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിനെ പ്രണയിക്കുന്നവരായി നാം മാറുക. അതിന്റെ മുമ്പിൽ ദുന്യാവിലെ എല്ലാ സ്നേഹബന്ധങ്ങളും നിഷ്പ്രഭവും നിസ്സാരവുമാണ്. ഇത് തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഒരു കവി പാടുന്നു:

كانت لقلبي أهواء مفرقة
فاستجمعت مذ رأتك العين أهوائى
فصار يحسدنى من كنت أحسده
وصرت مولى الورى مذ صرت مولائى
تركت للناس دنياهم ودينهم
شغلا بذكرك يا دينى ودنياى

സിദ്ദീഖ് (റ) പറയുന്നു :

وقال أبو بكر الصديق رضى الله عنه من ذاق من خالص محبة الله تعالى شغله ذلك عن طلب الدنيا وأوحشه عن جميع البشر.

ഇതിന് നമുക്ക് സ്വീകരിക്കാവുന്ന ചില മാർഗങ്ങൾ,

ذكر ابن القيم رحمه الله أن الأسباب الجالبة لمحبة الله لعبده ومحبة العبد لربه عشرة: أحدها: قراءة القرآن بالتدبر لمعانيه وما أريد به.

HADIA CSE Khutba Notes (27.01.2017)

നമ്മുടെ പ്രണയം അല്ലാഹുവിനോടാവട്ടെ

الثاني: التقرب إلى الله تعالى بالنوافل بعد الفرائض كما في الحديث القدسي: "ولا يزال عبدي يتقرب إلي بالنوافل حتى أحبه" رواه البخاري.

الثالث: دوام ذكره على كل حال باللسان والقلب والعمل والحال فنصيبه من المحبة على قدر هذا.

الرابع: إيثار محابه على محابك عند غلبات الهوى.

الخامس: مطالعة القلب لأسمائه وصفاته ومشاهدتها وتقلبه في رياض هذه المعرفة وميادينها.

السادس: مشاهدة بره وإحسانه ونعمه الظاهرة والباطنة.

السابع: وهو أعجبها: انكسار القلب بين يديه.

الثامن: الخلوة به وقت النزول الإلهي آخر الليل وتلاوة كتابه ثم ختم ذلك بالاستغفار والتوبة.

التاسع: مجالسة المحبين الصادقين والتقاط أطاب ثمرات كلامهم، ولا تتكلم إلا إذا ترجحت مصلحة الكلام وعلمت أن فيه مزيدًا لحالك ومنفعة لغيرك.

العاشر: مبادعة كل سبب يحول بين القلب وبين الله عز وجل.

فمن هذه الأسباب العشرة وصل المحبون إلى منازل المحبة ودخلوا على الحبيب اه (من مدارج السالكين)

ബുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence

Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: Mob: 9496445823